

Οι δικές μας αποφάσεις, οι δικές μας λύσεις,

η δική μας ζωή και ο Ν. 4640/2019.

Κάποιες φορές **τα πράγματα αλλάζουν** και δεν ξαναγίνονται ποτέ τα ίδια. Μπορεί όμως να γίνουν και καλύτερα από ό,τι ήταν. **Συχνά, η καλύτερη λύση μπορεί να είναι πολύ διαφορετική** από αυτή που πιστεύαμε και περιμέναμε. Όλοι μας έχουμε το δικαίωμα να ζούμε διαφορετικά δημιουργώντας οι ίδιοι το μέλλον μας, αποκομίζοντας χαρά και ικανοποίηση μέσα από βιώσιμες επαγγελματικές, φιλικές και οικογενειακές σχέσεις.

ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

ή **ΥΠΕΡΤΡΟΦΟΔΟΤΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΗ** (κατά Τομ Κολόσι της Αμερικανικής Ένωσης Διαιτησίας το 1990)

Είναι μία απλή και επίσημη διαδικασία, χωρίς νικητές και νικημένους, που δίνει λύσεις σε θέματα που χρονίζουν μέσα στις αίθουσες των δικαστηρίων.

Ο νόμος **4640/2019** που δημοσιεύτηκε και εφαρμόζεται από 30.11.2019 , δεν έγινε γνωστός στο ευρύ κοινό, εξαιτίας των μεταβατικών του διατάξεων και της πανδημίας του κορωνοϊού που μονοπώλησε το ενδιαφέρον των περισσότερων μας. Από την 15.3.2020, για όλες οι αστικές (με ελάχιστες εξαιρέσεις) και εμπορικές διαφορές άνω των 30.000 ευρώ, **πρέπει υποχρεωτικά οι εμπλεκόμενοι ν' ακολουθούν την διαδικασία της διαμεσολάβησης**, πριν καταλήξουν -εφόσον χρειαστεί- σε δικαστικές διαδικασίες.

Η διαμεσολάβηση, είναι μία **διαδικασία απονομής δικαιοσύνης, μικρής χρονικής διάρκειας , χαμηλού κόστους και μεγαλύτερης αυτονομίας** σε σχέση με το δικαϊκό σύστημα, με απαραίτητη προϋπόθεση τα μέρη που συμμετέχουν στην διαδικασία αυτή να **προσέρχονται με την θέληση τους**.

Συντελεί σε μία πραγματική **αλλαγή της νοοτροπίας** και του τρόπου προσέγγισης μιας διαφοράς. Μιας διαφοράς που έχει φθάσει να οδηγήσει σε σύγκρουση, ένδειξη ότι **κάτι δεν πάει καλά και πρέπει ν' αλλάξει**. Όμως κάθε σύγκρουση είναι μία ευκαιρία για ένα «ξεκαθάρισμα», για μία ανάπτυξη και βελτίωση μιας βιώσιμης σχέσης επαγγελματικής , φιλικής, οικογενειακής.

Στο βιβλίο του Μακιαβέλλι «ο ηγεμόνας», διαβάζουμε : «...**δεν πρέπει ποτέ κανείς ν' αφήνει να συμβεί μία ανωμαλία για ν' αποφύγει τον πόλεμο. Γιατί όχι μόνο δεν τον αποφεύγει, αλλά αντίθετα τον αναβάλλει και αυτό αποβαίνει εναντίον του...**» όπως και «.....**κάθε φορά που προσπαθούμε ν' αποφύγουμε κάτι δυσάρεστο πέφτουμε σ' ένα άλλο. Η σύνεση όμως βρίσκεται στο να ξέρουμε ν' αναγνωρίζουμε τις ιδιότητες των δυσάρεστων πραγμάτων και ν' επιλέγουμε για καλό το λιγότερο οδυνηρό...**»

Η απονομή της δικαιοσύνης, μέσα από την διαδικασία της διαμεσολάβησης , χρησιμοποιείται σε δεκάδες χώρες του εξωτερικού σε ιδιωτικές και εταιρικές υποθέσεις, με θεαματικά ποσοστά επιτυχίας της τάξης του 90%. **Προσανατολίζεται στην ικανοποίηση των συμφερόντων και των αναγκών των μερών, που από την αρχή μέχρι το τέλος έχουν τον έλεγχο της όλης διαδικασίας.**

Έχει αποδειχθεί ότι τα μέρη που βρήκαν την λύση από μόνα τους, σε συντριπτικό ποσοστό σεβάστηκαν την εκτέλεση της συμφωνίας τους και στη συνέχεια μπόρεσαν να ζήσουν μ' αυτή μέσα από την αμοιβαία ικανοποίησή τους.

Οι διαφορές που υπάγονται στη διαδικασία της διαμεσολάβησης, εφόσον τα μέλη έχουν την εξουσία διάθεσης του αντικειμένου της διαφοράς τους σύμφωνα με τις διατάξεις του ουσιαστικού δικαίου, είναι :

- **Αστικές και εμπορικές**
- Εθνικού ή διασυνοριακού χαρακτήρα
- **Υφιστάμενες** (και κατά την διάρκεια που εκκρεμεί δίκη) **ή μέλλουσες.**
- Αυτές, που σε έγγραφη συμφωνία των μερών προβλέπεται και είναι σε ισχύ, η λεγόμενη **ρήτρα διαμεσολάβησης.**

Οι διαφορές που εξαιρούνται είναι:

Οι **οικογενειακές** διαφορές : α. **γαμικές** διαφορές : διαζύγιο, ακύρωση γάμου, αναγνώριση της ύπαρξης ή ανυπαρξίας γάμου και β: **σχέσεις γονέων και τέκνων:** προσβολή πατρότητας ή μητρότητας, ύπαρξη ή όχι γονικής μέριμνας, ύπαρξη ή όχι ή ακύρωση εκούσιας αναγνώρισης, ύπαρξη ή όχι ή ακύρωση υιοθεσίας, ύπαρξη ή όχι επιτροπείας .

Μπορούν όμως ν' επιλυθούν με διαμεσολάβηση :

- Οι σχέσεις των συζύγων κατά την διάρκεια του γάμου
- Η άσκηση γονικής μέριμνας σχετικά με το τέκνο
- Η ρύθμιση χρήσης της οικογενειακής στέγης κα η κατανομή των κινητών μεταξύ των συζύγων
- Κάθε άλλη περιουσιακή διαφορά που απορρέει από την σχέση των συζύγων
- Κάθε περιουσιακή διαφορά που απορρέει από την σχέση γονέων – τέκνων

Η σημασία των ρόλων

A. Του διαμεσολαβητή.

Διαμεσολαβητής είναι ένα **τρίτο πρόσωπο**, πιστοποιημένο από το Υπουργείο Δικαιοσύνης, που το όνομα του συμπεριλαμβάνεται στην σχετική λίστα του Υπουργείου. Είναι **ουδέτερο, ανεξάρτητο** σε σχέση με τα μέρη, **αμερόληπτο** (απαλλαγμένο από προσωπικές κρίσεις, πεποιθήσεις και προκαταλήψεις) και κοινά **αποδεκτό**, που διευκολύνει για την εξεύρεση μιας κοινά αποδεκτής λύσης, **μεριμνώντας για την ισότιμη συμμετοχή των μερών.**

Υποχρεούται να τηρεί απόρρητες τις πληροφορίες που έρχονται στην αντίληψη του, εκτός εάν επιβάλλεται να τις αποκαλύψει από διάταξη του νόμου **ή για λόγους δημόσιας τάξης ή** εφόσον τα μέρη συναινούν ρητά στην αποκάλυψη των πληροφοριών. Διέπεται από επαγγελματικό απόρρητο

Έχει την δυνατότητα **να σταματήσει την διαδικασία**, μετά από αιτιολογημένη ενημέρωση των μερών, εφόσον:

- * επέρχεται διευθέτηση της διαφοράς κατά τρόπο αντίθετο με τα χρηστά ήθη ή την δημόσια τάξη,
- * θεωρήσει ότι η συνέχιση της είναι αδύνατο να οδηγήσει στη διευθέτηση της διαφοράς.

ΔΕΝ ΕΚΔΙΔΕΙ ΑΠΟΦΑΣΗ, ΔΕΝ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΛΥΣΗ. Αν το ζητήσουν τα μέρη μπορεί να διατυπώσει την προσωπική του άποψη, η οποία όμως δεν είναι δεσμευτική. Μέσα από κοινές ή ιδιωτικές συναντήσεις:

- **Συνεργάζεται** με τα μέρη και τους δικηγόρους τους διευκολύνοντας μια σταδιακή διαπραγμάτευση.

- Τα **καθοδηγεί** ώστε ν' αναθεωρήσουν την τρέχουσα σχέση τους, να θέσουν στόχους και να συμφωνήσουν σε πεδία δράσης.
- **Ζητά την συνδρομή εμπειρογνομόνων** όπου αυτό απαιτείται
- Διασφαλίζει την τήρηση των αρχών της διαμεσολάβησης σ' όλα τα στάδια της διαδικασίας

Β. Του δικηγόρου

Σε όλη την διαδικασία της διαμεσολάβησης, εκτός από τον **διαμεσολαβητή** (ή τους διαμεσολαβητές, αν πρόκειται για συν- διαμεσολάβηση), συμμετέχουν υποχρεωτικά μαζί με τα **μέρη** που επιθυμούν να λύσουν την διαφορά και **οι δικηγόροι τους**, εκτός εάν πρόκειται για μικροδιαφορές ή καταναλωτικές διαφορές.

Ο δικηγόρος, πριν από την προσφυγή στο δικαστήριο, ενημερώνει **εγγράφως** τον εντολέα του για:

- την **δυνατότητα διαμεσολαβητικής διευθέτησης** της διαφοράς του και για
- την **συμμετοχή του στην υποχρεωτική αρχική συνεδρία**, ακόμη και αν στη συνέχεια τα μέρη αποφασίσουν την υπαγωγή της διαφοράς τους με διαφορετικό τρόπο. (Διαφορές στις οποίες **το ένα μέρος είναι το Δημόσιο, Ο.Τ.Α ή Ν.Π.Δ**, εξαιρούνται από την υποχρεωτική αρχική συνεδρία διαμεσολάβησης).

Κατ' εξαίρεση **ένα μέρος μπορεί ν' απουσιάζει** και ν' εκπροσωπείται από τον δικηγόρο του όταν:

1. αποδεδειγμένα **δεν μπορεί να έχει φυσική παρουσία** (π.χ. δυσκολία μετακίνησης λόγω ασθένειας)
2. **υπάρχει δυνατότητα τηλεδιάσκεψης** μέσω υπολογιστή ή άλλου μέσου (π.χ. λόγω απόστασης)
3. είναι **κάτοικος του εξωτερικού**.

Γ. Άλλου, τρίτου προσώπου

Στη διαδικασία μπορεί να μετέχει και τρίτο πρόσωπο, **εφόσον αυτό κρίνεται απαραίτητο**, σε συμφωνία με τα μέρη και τον διαμεσολαβητή.

Χαρακτηριστικά και βασικές αρχές της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

- **Με την έγγραφη γνωστοποίηση** του διαμεσολαβητή προς τα μέρη για την διεξαγωγή της αρχικής υποχρεωτικής συνεδρίας, **αναστέλλονται για όσο διάστημα διαρκεί η διαδικασία της διαμεσολάβησης**, η παραγραφή και η αποσβεστική προθεσμία άσκησης αξιώσεων και δικαιωμάτων -εφόσον αυτές άρχισαν- καθώς και οι δικονομικές προθεσμίες των άρθρων 237 & 238 Κ.Πολ.Δ. **Συνεχίζονται όμως στην περίπτωση μη επίτευξης συμφωνίας**, την επόμενη μέρα από την σύνταξη του σχετικού Πρακτικού. (Ειδικά για τις δικονομικές προθεσμίες, εφόσον επιτευχθεί συμφωνία, αυτές συνεχίζονται για τα αντικείμενα της δίκης που δεν καλύφθηκαν από την συμφωνία των μερών).
Η υπαγωγή μιας διαφοράς στη διαμεσολάβηση, δεν αποκλείει την λήψη ασφαλιστικών μέτρων.
- Η όλη διαδικασία πραγματοποιείται **εκτός των δικαστηρίων, σε ουδέτερους χώρους** που επιλέγονται από τον διαμεσολαβητή με την σύμφωνη γνώμη των μερών
- **Δεν ακολουθούνται δικονομικοί κανόνες, ούτε ενδιαφέρουν οι νομικοί ισχυρισμοί και το αποδεικτικό υλικό.**
- **Ενδιαφέρει κυρίως η διάθεση των μερών** να συμφωνήσουν σε μία κοινά αποδεκτή λύση, ακόμη και αν σαν μέρος της λύσης, συμφωνήσουν σε κάτι που δεν έχει σχέση με την υπό συζήτηση διαφορά τους.

- Υπάρχει **ευελιξία** σ' όλα τα στάδια της διαδικασίας
- Τα μέρη **συμμετέχουν εκούσια** και **μπορούν ν' αποχωρήσουν** οποιαδήποτε χρονική στιγμή το αποφασίσουν, χωρίς υποχρέωση κάποιας αιτιολογίας, κύρωσης ή ποινής.

το σημαντικότερο :

- Η διεξαγωγή της όλης διαδικασίας είναι **ΕΜΠΙΣΤΕΥΤΙΚΗ και ΑΠΟΡΡΗΤΗ**, εκτός εάν υπάρχει από την αρχή, έγγραφη συμφωνία μεταξύ των μερών. Για τον λόγο αυτό **όλοι οι παρευρισκόμενοι δεν μπορούν να εξεταστούν σαν μάρτυρες** σε μελλοντική δίκη.

Το απόρρητο αίρεται μόνο για :

επιτακτικούς λόγους δημόσιας τάξης
την προστασία της ανηλικότητας

την προστασία της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας του ατόμου

Δεν προστατεύονται από το απόρρητο:

Οι ποινικά κολάσιμες πράξεις π.χ. εξύβριση, σωματική βλάβη κ.λ.π.

Πληροφορίες ή στοιχεία που είναι εύκολα προσβάσιμα ή ήδη διαθέσιμα.

- **Δεν τηρούνται πρακτικά** και **δεν παράγεται δεδικασμένο** .
- Τα μέρη **αντιμετωπίζονται εξ' ίσου**

Τα στάδια της διαδικασίας

Εφόσον τα μέρη αποφασίσουν να προσπαθήσουν να γεφυρώσουν το χάσμα της διαφοράς τους με διαμεσολάβηση , επιλέγουν από κοινού τον διαμεσολαβητή ή τους διαμεσολαβητές που επιθυμούν ν' αναλάβουν την διαδικασία. **Ο διαμεσολαβητής ενημερώνεται** για το αντικείμενο και την φύση της διαφοράς , λαμβάνοντας αρχικά από το κάθε μέρος (συνήθως από τον δικηγόρο του), ένα **σύντομο ενημερωτικό σημείωμα**.

Όταν τα μελετήσει και αποφασίσει ότι μπορεί ν' αναλάβει την υπόθεση, συμφωνεί με τα μέρη για τον **τόπο, τον χρόνο της διεξαγωγής** καθώς και για **τις λοιπές διαδικασίες** της διαμεσολάβησης, αφού προηγουμένως στείλει προς ενημέρωση, το σχετικό **«ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ»**, το οποίο υπογράφεται από όλους τους συμμετέχοντες, στην πρώτη υποχρεωτική κοινή τους συνάντηση.

Η πρώτη υποχρεωτική κοινή συνάντηση.

- Ο διαμεσολαβητής **ενημερώνει** για τα χαρακτηριστικά, τις αρχές και τα βασικά στάδια της διαδικασίας.
- **Πριν την έναρξη της διαδικασίας, υπογράφεται από όλους** τους συμμετέχοντες το **«ΕΝΤΥΠΟ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ»** για την **κατοχύρωση του απορρήτου της διαδικασίας** . Στην παρούσα φάση, τα μέρη μπορούν να δεσμευτούν εγγράφως **να τηρήσουν και το απόρρητο της συμφωνίας** στην οποία ενδέχεται να καταλήξουν, εκτός εάν η γνωστοποίηση του είναι απαραίτητη για την εκτέλεση της συμφωνίας ή επιβάλλεται αυτό για λόγους δημόσιας τάξης.

- Ακολουθεί μία σύντομη **τοποθέτηση - έκφραση απόψεων** - των μερών και των δικηγόρων τους.
- Καταβάλλεται μέρος της αμοιβής του διαμεσολαβητή, που συνήθως επιβαρύνει από κοινού τα δύο μέρη, με το υπόλοιπο να καταβάλλεται κατά την διάρκεια ή το τέλος της διαδικασίας.

Πραγματοποιούνται την ίδια ή διαφορετική μέρα, ανάλογα με την πορεία της υπόθεσης, **πάντα κάτω από το πρίσμα πλήρους εμπιστευτικότητας**. Σκοπός, η διερεύνηση προτάσεων, θέσεων, λύσεων που η κάθε πλευρά δεν επιθυμεί να γνωρίζει η άλλη. Ο διαμεσολαβητής μπορεί να **κοινοποιεί** αυτά που έρχονται στην αντίληψη του, **μόνο μετά από ρητή συγκατάθεση** του μέρους που του τα εμπιστεύτηκε.

Στη συνέχεια, πραγματοποιούνται κοινές ή κατ' ιδίαν συναντήσεις, ανάλογα με την πορεία της υπόθεσης.

Στη λήξη της διαδικασίας, συντάσσεται και υπογράφεται το **« ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ »**

1. **Σε περίπτωση συμφωνίας**, συντάσσεται από τους δικηγόρους και υπογράφεται από όλους τους συμμετέχοντες που ο καθένας λαμβάνει από ένα πρωτότυπο. Το Πρακτικό αυτό, με πρωτοβουλία οποιουδήποτε μέρους, μπορεί να κατατεθεί στην Γραμματεία του αρμόδιου Μονομελούς Πρωτοδικείου και να γίνει **τίτλος εκτελεστός. ΙΣΟΔΥΝΑΜΕΙ δηλαδή ΜΕ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ**. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σαν τίτλος προς εγγραφή ή εξάλειψη υποθήκης .

Η δίκη που τυχόν βρίσκεται σε εκκρεμότητα, καταργείται.

Εάν η συμφωνία περιλαμβάνει και **διατάξεις που υπόκεινται από τον νόμο σε συμβολαιογραφικό τύπο**, π.χ διανομή περιουσίας, εφαρμόζονται οι ρυθμίσεις που διέπουν την σύνταξη τέτοιων συμβολαιογραφικών εγγράφων και τη μεταγραφή τους.

2. **Σε περίπτωση διαφωνίας**, το Πρακτικό Διαμεσολάβησης μπορεί να υπογράφεται μόνο από τον διαμεσολαβητή.

Με βάση την διεθνή και ελληνική πρακτική, για μία διαδικασία διαμεσολάβησης, υπάρχει ένας **μέσος όρος διάρκειας 8 ωρών** μέσα σε μία ή περισσότερες ημέρες.

Οι αμοιβές δικηγόρων και διαμεσολαβητή-των **καθορίζονται ελεύθερα** και δεν εξαρτώνται από το αποτέλεσμα της διαδικασίας . Η αμοιβή του διαμεσολαβητή , που αμοιβεται, εκτός αντίθετης συμφωνίας, με την ώρα απασχόλησης του και καθορίζεται από το άρθρο 18 Ν. 4640/2019.

Είμαστε αυτοί που επιλέγουμε τις πεποιθήσεις μας. Κάποιες από αυτές δυστυχώς μπορούν να μας κρατήσουν φυλακισμένους σε σκέψεις που πιστεύουμε ότι αντικατοπτρίζουν την αλήθεια. **Ας προσπαθήσουμε να μάθουμε να σκεπτόμαστε το απίθανο, το διαφορετικό.** Το «αδύνατο» είναι και αυτό μία ακόμη πεποίθηση.

« Αλήθεια, τι θα κάνατε εάν πιστεύατε ότι κάτι που σας απασχολεί είναι δυνατόν να πετύχει; »

Περιμένω σχόλια και παρατηρήσεις σας.

Δώρα Λιάκου, Οκτώβριος 2020